

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/33/2014
Identifikačné číslo spisu:	7008201586
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7008201586.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Urbárske pozemkové a lesné spoločenstvo Bracovce, so sídlom Obecný úrad Bracovce, 72 05 Bracovce, zastúpeného advokátom JUDr. Radoslavom Sotákom, Námestie slobody č. 3, 071 01 Michalovce, proti žalovanému JUDr. František Kočka, Stropkovská 48, 04001 Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu Podielnícke poľnohospodárske družstvo so sídlom v Bracovciach, 072 05 Bracovce, IČO: 00 197 173, o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2014, č. k. 14 Cbi 26/2008-84, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2014 č. k. 14 Cbi 26/2008-84 p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 83,89 eur na účet právneho zástupcu žalobcu.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením konanie zastavil. Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 417,38 eur.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca sa podaným návrhom, doručeným súdu dňa 15. 10. 2008, domáhal vylúčenia vecí z konkurznej podstaty, a to nehnuteľnosti zapísanej na LV XXX, kat. územie K., orná pôda o výmere 645 001 m² - parc. č. XXX/X, orná pôda o výmere 4 288 m² - parc. č. XXX/X, trvalé trávne porasty o výmere 32 996 m² - parc. č. XXX, trvalé trávne porasty o výmere 9 381 m² - parc. č. XXX, trvalé trávne porasty o výmere 17 609 m² - parc. č. XXX, trvalé trávne porasty o výmere 65 164 m² - parc. č. XXX.

V priebehu konania zobral žalobca podaním, doručeným súdu 30. 04. 2014, návrh na začatie konania späť a navrhol konanie zastaviť. Žalobca zobral návrh na začatie konania späť po tom, čo žalovaný zúžil konkurznú podstatu o nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom sporu o vylúčenie z konkurznej podstaty. Súd preto s poukazom na ust. § 96 ods. 1, 2, 3 O. s. p. konanie zastavil.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa názoru súdu prvého stupňa, náhrada trov konania v danom prípade sa riadi ustanovením § 146 ods. 2 O. s. p. Súd mal z obsahu spisu, a to z podania žalovaného zo dňa 227. 11. 2013 za preukázané, že žaloba o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty bola na súde podaná dôvodne. Žalovaný v návrhu na zúženie vecí z konkurznej podstaty uviedol ako dôvod zúženia konkurznej podstaty skutočnosť, že nehnuteľný majetok, ktorý je predmetom žaloby o vylúčenie z konkurznej podstaty, bol zapísaný do súpisu, avšak následne bolo zistené, že tam nepatrí. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd preto zaviazal žalovaného na náhradu trov konania, ktorý zavinil zastavenie konania, a to s poukazom na ust. § 146 ods. 2 O. s. p.

Trovy konania predstavovali trovy právneho zastúpenia žalobcu, a to za 2 úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie návrhu) 2x 57,-- eur - § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 o odmenách advokátov za poskytnutie právnej pomoci. Suma 57,-- eur predstavuje 1/13 výpočtového základu zo sumy 741,-- eur v roku 2011, ďalej 1x 58,69 eur za účasť na pojednávaní - čo predstavuje 1/13 výpočtového základu zo sumy 783,-- v roku 2012 a 1x 61,87 eur - 1/13 výpočtového základu zo sumy 804,-- eur v roku 2014. Súd priznal v rámci trov právneho zastúpenia právnemu zástupcovi žalobcu tiež 2x režijný paušál za rok 2011 v sume 14,82 eur (2x7,41 eur), 1x režijný paušál za rok 2012 v sume 7,63 eur a 1x režijný paušál za rok 2014 v sume 8,04 eur. Ďalej súd priznal právnemu zástupcovi žalobcu náhradu za stratu času v súlade s ust. § 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004, 4 polhodiny x 12,71 eur - celkom 50,84 eur a cestovné v súlade s ust. § 15a vyhl. č. 655/2004 za cestu Michalovce - Košice v deň pojednávania 18. 11. 2012 a späť v sume 31,93 eur. Z celkovej sumy trov právneho zastúpenia vo výške 347,81 eur súd následne priznal DPH vo výške 69,56 eur.

Súd nepriznal žalobcovi súdny poplatok vo výške 99,50 eur, keďže súdny poplatok nebol súdom vo veci vyrubený, ani žalobcom zaplatený.

Proti tomuto rozhodnutiu vo výroku o náhrade trov konania podal odvolanie žalovaný v zákonom stanovenej odvolacej lehote podľa ust. § 204 ods. 1 O. s. p. Podľa názoru žalovaného Krajský súd v Košiciach dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a uznesenie Krajského súdu v Košiciach vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a teda sú dané odvolacie dôvody, uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p. Navrhol, aby Krajský súd v Košiciach napadnuté uznesenie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobcovi náhradu trov konania neprizná.

Žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že uznesením Krajského súdu v Košiciach bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty úpadcu Podielnícke poľnohospodárske družstvo so sídlom v Bracovciach. Do konkurznej podstaty boli zaradené aj nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. K.. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu 15. 10. 2008 sa žalobca domáhal, aby súd nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. K. vylúčil z konkurznej podstaty. Podaním, doručeným súdu 30. 04. 2014, vzal žalobca návrh na začatie konania späť. Žalovaný poukázal na ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., § 146 ods. 2 a § 150 ods. 1 O. s. p. Krajský súd v Košiciach rozhodol o trovách konania s poukazom na ust. § 146 ods. 2 prvej vety O. s. p. keď mal za preukázané, že žaloba o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty bola na súde podaná dôvodne a žalovaný zavinil zastavenie konania. S týmto záverom súdu žalovaný nemôže súhlasiť. Zavinenie zastavenia konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Návrh na začatie konania vzal späť žalobca, a teda z procesného hľadiska jeho zastavenie zavinil žalobca a nie žalovaný. Na skutočnosť, že zastavenie konania zavinil žalobca, nič nemení ani fakt, že žalovaný súdu navrhol konanie zastaviť. V čase zaradenia nehnuteľností, zapísaných na LV XXX pre k. ú. K., do konkurznej podstaty a aj v čase doručenia žaloby na súd bol ako vlastník predmetných nehnuteľností na príslušnom liste vlastníctva zapísaný právny predchodca úpadcu. Skutočnosť, že vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam si žalobca uplatnil reštitučný nárok v čase ich zapísania do podstaty a ani v čase podania vylučovacej žaloby, nebola na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. zapísaná. Konanie vedené na Obvodnom pozemkovom úrade v M. pod č. j. XXXX/XXXXX na základe žiadosti žalobcu, vo veci navrátenia predmetných pozemkov, bolo prerušené a aj Krajský súd v

Košiciach súdne konanie 14 Cbi 26/2008 prerušil do právoplatného skončenia reštitučného konania. Poznámka o uplatnení reštitučných nárokov bola na príslušný list vlastníctva zapísaná až v r. 2012 na základe rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v M., č. j. Q. zo 04. 12. 2012 a žaloba bola podaná už v roku 2008 (teda rozhodnutia vydaného v inom konaní, v ktorom si uplatnil reštitučný nárok žalobca). Až po zapísaní poznámky, čo žalovaný zistil dodatočne, bolo zrejmé, že na predmetné parcely je uplatnený reštitučný nárok. Ani jedno z rozhodnutí o navrátení vlastníctva k pozemkom vedeným na LV č. XXXX pre k. ú. K., ktoré žalovanému Obvodný pozemkový úrad doposiaľ doručil, neboli vydané v prospech žalobcu ako oprávnenej osoby, ale pozemky sú vydané konkrétnym fyzickým osobám. Posledné rozhodnutia žalovanému boli doručené 30. 05. 2014.

Vychádzajúc z uvedených skutkových okolností a s prihliadnutím na skutočnosť, že návrh na začatie konania vzal späť žalobca, Krajský súd v Košiciach nemal žalobcovi náhradu trov konania priznať.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 18. 06. 2014. Podľa žalobcu je zrejmé, že k späťvzatiu návrhu na začatie konania došlo výlučne zavinením žalovaného, keďže žalovaný zistil, že nehnuteľný majetok nepatrí do súpisu konkurznej podstaty. Teda žaloba bola podaná dôvodne. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 26. 02. 1982 sp. zn. 3 Cz/14/1982, ako aj v zmysle ustálenej súdnej praxe nárok na náhradu trov konania je rýdzo procesným nárokom. Preto o otázke, či účastník zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, možno uvažovať len z hľadiska procesného a posudzovať ju podľa procesného výsledku.

Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, a to za 1 úkon právnej služby vo výške 61,87 eur + DPH a 1x režijný paušál v sume 8,04 eur + DPH.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie, či boli splnené predpoklady pre rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p. a či v danom prípade neprichádza do úvahy použitie ust. § 150 ods. 1 O. s. p.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou, ktorá bola doručená Krajskému súdu v Košiciach dňa 15. 10. 2008, sa žalobca domáhal určenia, že nehnuteľnosti, evidované Katastrálnym úradom v Košiciach, správa katastra M. na LV č. XXX k. ú. K. okres M., obec K., orná pôda o výmere 645 001 m² - parc. č. XXX/X, orná pôda o výmere 4288 m² - parc. č. XXX/X, trvalé trávne porasty o výmere 32 996 m² - parc. č. XXX, trvalé trávne porasty o výmere 881 m² - parc. č. 852, trvalé trávne porasty o výmere 17 609 m² - parc. č. XXX, trvalé trávne porasty o výmere 65 164 m² - parc. č. XXX v celosti, nepatria do súpisu konkurznej podstaty úpadcu Podielnícke poľnohospodárske družstvo so sídlom v Bracovciach IČO: 00 197 173, Bracovce 07205 v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 7K 263/2005 a žalovaný je povinný ich z konkurznej podstaty vylúčiť.

Zo správy o činnosti správcu konkurznej podstaty, žiadosť o predĺženie lehoty na podanie konečnej správy, návrh na zúženie vecí zapísaných do konkurznej podstaty, ktoré bolo konkurznému súdu doručené k sp. zn. 7K 263/2005 S 715 vyplýva, že správca konkurznej podstaty úpadcu (v tomto konaní žalovaný) podaním zo dňa 21. 11. 2013 okrem iného navrhol vylúčiť majetok z konkurznej podstaty, a to nehnuteľnosti podľa súpisu konkurznej podstaty existujúceho majetku zo dňa 24. 07. 2008: - zo súboru č. 8/A, na LV č. XXX, vedenom pre obec K., k. ú. K., par. č. XXX o výmere 11 214 m²; - súbor č. X/D., na LV č. XXX vedenom pre obec K., k. ú. K., par. č. XXX/X o výmere 645 001 m², parc. č. XXX/X o výmere 4 288 m², parc. č. XXX o výmere 32 996 m², parc. č. XXX o výmere 9 381 m², parc. č. XXX. o výmere 17 609 m², parc. č. XXX o výmere 65 164 m², ako aj - v súbore č. X par. č. XXX/X o výmere 4 494 m², pôvodne zapísanú na LV č. XXX, k. ú. K.. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedený majetok, ktorý bol zaradený do súpisu podstaty, avšak počas konkurzného

konania bolo zistené, že tam nepatrí a nie súd dôvody na jeho vylúčenie z podstaty, zúžil o tento majetok súpis majetku patriaceho do konkurznej podstaty.

Žalovaný podaním zo dňa 02. 04. 2014, ktoré bolo Krajskému súdu v Košiciach doručené dňa 04. 04. 2014, k sp. zn. 14 Cbi 26/2008 oznámil, že konkurzná podstata konkurzného konania bola zúžená tak, že špecifikované nehnuteľnosti vylúčenia z konkurznej podstaty, ktorých sa žalobca domáhal žalobou, už do konkurznej podstaty nepatria. Z uvedeného vyplýva, že predmet súdneho konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 14 Cbi 26/2008 odpadol.

Na základe uvedeného žalobca zobral svoj návrh s poukazom na ust. § 96 O. s. p. späť a uplatnil si náhradu trov konania. Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach konanie s poukazom na ust. § 96 ods. 1, 2 a 3 konanie zastavil a o trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 146 ods. 2 O. s. p. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2014 pod č. k. 14 Cbi 26/2008-84 vo výroku o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 06. 2014.

Podľa ust. § 146 ods. 14 písm. c/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu (§ 146 ods. 2 O. s. p.).

V prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z tejto všeobecnej zásady existujú dve výnimky. Prvou výnimkou je, že ak niektorý z účastníkov zaviniť, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný nahradiť jeho trovy (§ 156 ods. 2 prvá veta). Zavinenie môže existovať na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Súdna prax vyslovila názor, že ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania. Druhou výnimkou je, že ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu - žalovaný (§ 146 ods. 2 druhá veta). Tak je to napr. vtedy, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi, v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Medzi procesným zavinením niektorého z účastníkov a tým, že konanie muselo byť zastavené, musí existovať príčinná súvislosť. Ak nie je dôvod na priznanie náhrady trov konania podľa prvej alebo druhej výnimky, platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak bolo konanie zastavené.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žaloba o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty bola na súde podaná dôvodne a nehnuteľnosti, špecifikované v žalobe, boli v čase podania žaloby správcom konkurznej podstaty - žalovaným zapísané do súpisu konkurznej podstaty majetku úpadcu. Počas tohto konania správca konkurznej podstaty zistil, že špecifikované nehnuteľnosti do konkurznej podstaty nepatria, a preto konkurzná podstata bola zúžená o nehnuteľnosti špecifikované v žalobe. Žaloba bola teda podaná dôvodne a až po zúžení konkurznej podstaty o tento majetok žalobca vzal svoju žalobu späť. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol o náhrade trov konania podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p. S odôvodnením výšky a špecifikáciou trov konania sa odvolací súd stotožnil. Správnosť vyčíslenia ani žalovaný v odvolaní nenamietal.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ustanovenia § 150 O. s. p. umožňuje súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnuť, výnimočne na zvláštnosti prejednávanej veci a prispieť tým k odstráneniu prípadnej tvrdosti, ktorú by inak vyvolalo uplatnenie jednotlivých zásad, na ktorých spočíva rozhodovanie o náhrade trov konania.

Úvaha súdu, či sú splnené procesné predpoklady na aplikáciu tohto ustanovenia, však musí vždy vychádzať z posúdenia všetkých relevantných okolností konkrétnej veci, vrátane okolností demonštratívne uvedených v druhej vete § 150 ods. 1 O. s. p. Predmetné ustanovenie preto nemožno interpretovať tak, že súdu umožňuje kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov procesne úspešnému účastníkovi konania. Výnimočnosť aplikácie tohto ustanovenia musí byť daná osobitnými okolnosťami. Pri posudzovaní, či v tej - ktorej veci sú tieto dôvody dané, musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a vziať do úvahy nielen to, aké sú pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale to, aký bude dopad aplikácie § 150 O. s. p. na (medziiným tiež majetkové) pomery účastníka na opačnej procesnej strane. Významným z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia môže byť v určitej veci tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka občianskeho súdneho konania a podobne.

Žalobca v odvolaní odcitoval len ust. § 150 ods. 1 O. s. p. Uviedol, že nemôže súhlasiť s tým, že o trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 146 ods. 2 O. s. p. a uviedol dôvody, prečo nemôže súhlasiť s tým, že konanie zavinil žalovaný, a prečo boli predmetné nehnuteľnosti zapísané do konkurznej podstaty. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd nemal trovy konania priznať žalobcovi s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O. s. p., neuviedol a ani ich nepreukázal.

V danom prípade odvolací súd pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania dospel k záveru, že nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 O. s. p. odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov tohto konania žalobcovi. Odvolací súd má za to, že podmienky na rozhodnutie o trovách konania podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p. nie sú dané.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, keďže toto je vo výroku vecne správne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu súd priznalo náhradu trov odvolacieho konania, a to náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vyčíslil v podaní zo dňa 18. 06. 2014. Trovy konania úspešného účastníka odvolacieho konania -žalobcu, pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia, a to za 1 úkon právnej služby 61,87 eur, 1x režijný paušál 8,04 eur + DPH 13,98 eur podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách advokátov za poskytnutie právnej pomoci, teda trovy odvolacieho konania činia spolu 83,89 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3. 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.